

Ministerie van Financiën

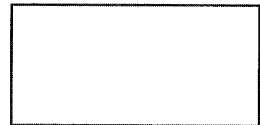
> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

**Directoraat-Generaal
Belastingdienst**

Korte Voorhout 2
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.minfin.nl

Inlichtingen

Datum **22 DEC. 2014**

Betreft Wob-verzoek over willekeurige afschrijving

Ons kenmerk
DGB/2014/6117 U

Uw brief (kenmerk)
3 november 2014

Bijlagen

Geachte

U hebt in uw verzoek op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob), een aantal vragen gesteld over de regeling 'tijdelijke willekeurige afschrijving'. Daarnaast vraagt u om alle documenten die betrekken hebben op deze regeling vanaf 2008 tot heden.

U stelt de volgende vragen:

1. Hoe vaak en voor welk totaalbedrag is er in bovenstaand genoemde periode gebruik gemaakt van de generieke crisismaatregel 'tijdelijke willekeurige afschrijving'?
2. Hoe is de verdeling van deze investeringsbedragen per sector (dus MKB, ziekenhuizen, scheepsbouw etc.)?
3. Hoe vaak en voor welk totaalbedrag is er in bovenstaand genoemde periode geïnvesteerd in schepen waarbij gebruik is gemaakt van tijdelijke willekeurige afschrijving (kortom: het totale investeringsbedrag)?
4. Hoe vaak en voor welk totaalbedrag is daarvan willekeurig afgeschreven in bovenstaand genoemde periode door inkomstenbelastingplichtigen?
5. Hoe vaak en voor welk totaalbedrag is daarvan willekeurig afgeschreven in bovenstaand genoemde periode door vennootschapsbelastingplichtigen?
6. Hoe vaak en bij hoeveel investeringen heeft de Belastingdienst 'een ruling' afgegeven? En hoeveel waren 'ongeruled'?
7. Wat is het totaal genoten fiscale voordeel van investeerders in bovenstaand genoemde periode? Dit uiteraard met de additionele vraag: hoe is dit totaalbedrag uitgesplitst per sector?
8. Wat is de totale liquiditeitsimpuls van tijdelijke willekeurige afschrijving in bovenstaand genoemde periode? Dit uiteraard met de additionele vraag: hoe is dit totaalbedrag uitgesplitst per sector?
9. Wat zijn de totale kosten van de regeling voor de staat? Of, wat is mijn beste inschatting van de totale kosten van de gehele regeling voor de staat? Dit uiteraard met de additionele vraag: hoe is het totaalbedrag uitgesplitst per sector?
10. Hoeveel van de (deels) middels willekeurige afschrijving gebouwde schepen is in Nederland gebouwd? En hoeveel in het buitenland, en welke landen waren dat (China, Roemenië etc.)?
11. Naar aanleiding van het optreden van voormalig staatssecretaris Jan Kees de Jager op 10 februari 2010 in de Tweede Kamer waarin hij sprak over

"een vrij hoog maatschappelijk rendement" van de regeling doordat er schepen zijn gebouwd die zonder de regeling niet zouden zijn gebouwd en door "heel veel spin off". De regeling leidt, zo was zijn betoog, onder meer tot werkgelegenheid, toekomstige winstbelasting etc. Wat is mijn beste inschatting van de daarmee gemoeide bedragen?

12. Alle documenten waar de antwoorden op bovenstaande vragen op zijn gebaseerd, zoals de uitgevoerde query's.

Directoraat-Generaal
Belastingdienst

Ons kenmerk
DGB/2014/6117 U

Wettelijk kader

Gezien het feit dat u een beroep hebt gedaan op de Wob zal ik uw verzoek op grond van deze wet beoordelen. Uitgangspunt van de Wob is dat er voor degene die om informatie verzoekt een recht op openbaarmaking daarvan bestaat. Volgens artikel 3 van de Wob ziet de openbaarmaking op informatie die is vastgelegd in documenten. Openbaarmaking van de gevraagde informatie zal achterwege moeten blijven wanneer één of meer van de in de artikelen 10 en 11 van de Wob genoemde uitzonderingsgronden aanwezig zijn of sprake is van een geheimhoudingsplicht die voortvloeit uit de Wob.

Bestaat die informatie niet, dan bestaat het recht hierop evenmin. Een bestuursorgaan is niet verplicht informatie te vergaren of nieuwe documenten op te maken.

Beoordeling van uw verzoek

Allereerst merk ik op dat u met een beroep op de Wob vraagt om alle documenten die betrekking hebben op de regeling tijdelijke willekeurige afschrijving en daarnaast 18 vragen en deelvragen stelt. Een Wob-verzoek is in beginsel gericht op bestaande informatie die in documenten is verwoord. De vragen die u stelt zijn grotendeels gericht op informatie die niet voorhanden is. Vanuit de directie Communicatie is contact met u opgenomen om aan te geven dat het niet goed mogelijk is om deze vragen te beantwoorden op basis van bestaande documenten bij het ministerie van Financiën of de Belastingdienst.

Voor wat betreft uw vraag naar alle documenten merk ik op dat dit is onder te verdelen in de documenten die gaan over de totstandkoming en verlenging van de regeling (A) en de documenten die gaan over de bestrijding van het oneigenlijk gebruik van de regeling (B).

In het hierna volgende zal ik beide groepen documenten behandelen, waarna ik inga op uw vragen.

A) Totstandkoming en verlenging van de regeling Tijdelijke willekeurige afschrijving

Voor een juist beeld op deze documenten verwijs ik u allereerst naar een aantal Tweede-Kamerstukken, te weten:

31 371, nr. 54 (met name pagina 18); 31 792, nr. 1 (punt 10); 32 128, nr. 3; 32 504, nr. 3 (punt 3.4); 32 504, nr. 6 (pagina 21 e.v.).

Verder is de besluitvorming vastgelegd in het besluit DB 2010/103 M (Stcrt. 2010, nr. 7724) over de totstandkoming. In de kamerstukken is eveneens het budgettaire beslag weergegeven. Al hoewel deze kamerstukken onder de reikwijdte van uw verzoek vallen, wijs ik dit onderdeel af, omdat deze documenten reeds openbaar zijn.

Er zijn de volgende documenten aangetroffen waarin onderdelen betrekking hebben op de tijdelijke willekeurige afschrijving :

**Directoraat-Generaal
Belastingdienst**

Ons kenmerk
DGB/2014/6117 U

1. Notitie over de zogenoemde Catshuissessie van 14 november 2008
2. De berekening van het budgettaire beslag in 2009
3. Memo over voorstellen incidentele terugsluis werkgevers van 24 augustus 2009
4. Memo aan de Staatssecretaris van 25 augustus 2009 met onderdelen over de tijdelijke willekeurige afschrijving
5. Notitie over zeevaartbeleggingen en tijdelijke willekeurige afschrijving van 26 november 2009
6. Notitie over aanpassing tijdelijke willekeurige afschrijving van 22 april 2011
7. Notitie over maatregelen fiscaal stimuleringspakket van 22 juni 2010
8. Notitie over algemene financiële beschouwingen van 23 september 2010
9. Notitie over Amendementen, moties etc. van 26 november 2010
10. Notitie over motie Bashir van 1 december 2010
11. Notitie over aanvullende informatie belastingplan van 27 september 2011

De onderdelen van deze documenten die betrekking hebben op de tijdelijke willekeurige afschrijving komen grotendeels voor openbaarmaking in aanmerking. Wel zijn namen van betrokken ambtenaren weggelaten in verband met de bescherming van de persoonlijke levenssfeer op grond van artikel 10, tweede lid, onder e, van de Wob. Waar twee keer een andere partij is genoemd is deze weggelaten wegens de mogelijkheid van onevenredige benadeling van betrokken partijen, zoals genoemd in artikel 10, tweede lid, onder g, van de Wob. Bij de belangenafweging is meegewogen dat het bekend maken van deze partijen geen toegevoegde waarde heeft voor het openbaar maken van de informatie over deze bestuurlijke aangelegenheid. Gegevens over belastingplichtigen komen niet voor verstrekking in aanmerking in verband met de fiscale geheimhoudingsplicht van artikel 67 Algemene wet inzake rijksbelastingen (hierna: Awr). De Wob wijkt voor deze geheimhoudingsplicht.

Voor het overige komen de passages die betrekking hebben op de tijdelijke willekeurige afschrijving van deze notities voor openbaarmaking in aanmerking. In de als bijlage bijgevoegde documenten heb ik per passage de hierboven uiteengezette uitzonderingsgrond weergegeven.

B) Onderzoek naar oneigenlijk gebruik van de regeling.

Ter toelichting merk ik op dat deze stukken voornamelijk betrekking hebben op lopende fiscale onderzoeken naar het oneigenlijk gebruik naar de regeling. Ik heb bij de Belastingdienst alle documenten laten inventariseren en beoordeeld op de mogelijkheid van openbaarmaking. Het merendeel van de informatie is subjectgericht en valt daarmee onder de geheimhoudingsplicht van artikel 67 van de Awr. De Wob wijkt voor deze geheimhoudingsplicht.

Daarbij is eveneens de mogelijkheid onderzocht of delen daarvan geanonimiseerd openbaar kunnen worden gemaakt. Dat is niet het geval omdat deze informatie niet afdoende is te anonimiseren door het beperkte aantal belastingplichtigen dat bij deze regeling betrokken is. Openbaarmaking op grond van de Wob betekent openbaarmaking aan eenieder. Hierdoor kunnen bijvoorbeeld ingewijden

eenvoudig de zaken herkennen die aan de orde zijn, waardoor effectieve anonimisering niet mogelijk is. Daardoor zal ook openbaarmaking van delen deze subjectgerichte documenten een schending van de geheimhoudingsplicht opleveren. De overige, niet-subjectgerichte documenten bevatten voor het overgrote deel standpuntbepalingen en studies in verband met de constructiebestrijding en controlestrategie.

**Directoraat-Generaal
Belastingdienst**

Ons kenmerk
DGB/2014/6117 U

Gezien het ruime verzoek naar "alle" documenten die gedurende 7 jaar zijn opgemaakt ten aanzien van een onderwerp dat landelijk verspreid wordt behandeld heb ik mijn inventarisatie verder gericht op niet-subjectgerichte documenten, aangezien subjectgerichte informatie, zoals vermeld, onder de fiscale geheimhoudingsplicht valt. Een volledige inventarisatie van het e-mailverkeer is gezien de veelheid van personen die zich met dit onderwerp bezighoudt niet goed denkbaar. Bovendien is de kans om extra informatie te vinden die niet-subjectgericht is, erg klein. Het e-mailverkeer van de meeste betrokken personen heeft geen extra informatie opgeleverd buiten de hierna vermelde documenten.

Overzicht van de niet-subjectgerichte documenten:

1. Notitie aan de Staatssecretaris over samenloop tonnageregime en tijdelijke willekeurige afschrijving.
2. Memo oneigenlijk gebruik willekeurige afschrijvingsfaciliteit.
3. Een document over de (on)mogelijkheid van het trekken van conclusies op basis van query's.
4. Memo met beschouwingen over de tijdelijke willekeurige afschrijving.
5. Memo over aanpak van misbruik van de tijdelijke willekeurige afschrijving.
6. Memo over stand van zaken van de aanpak van misbruik van de tijdelijke willekeurige afschrijving.
7. Presentatie over constructies tijdelijke willekeurige afschrijving.
8. Brief van adviseurs voor overleg over tijdelijke willekeurige afschrijving uit september 2014.

De meeste documenten hebben geen datum, maar stammen naar alle waarschijnlijkheid uit 2013 en 2014.

De notitie ad 1 komt, behoudens de namen en parafen van ambtenaren, voor openbaarmaking in aanmerking.

De documenten ad 2 tot en met 7 bevatten vooral proces- en controlestrategische informatie over een lopend onderzoeksproject van de Belastingdienst. De memo's zijn opgesteld voor intern beraad en bevatten persoonlijke beleidsopvattingen en standpunten over de mogelijke bestrijding van constructies waarbij oneigenlijk gebruik wordt gemaakt van de tijdelijke willekeurige afschrijving. Deze passages met persoonlijke beleidsopvattingen worden op grond van artikel 11 van de Wob niet openbaar gemaakt. Deze beperking vloeit voort uit de omstandigheid dat een openhartige onderlinge gedachtewisseling tussen ambtenaren onderling mogelijk moet blijven. Met deze wettelijke beperking heeft de wetgever beoogd dat ambtenaren de vrijheid dienen te hebben ongehinderd hun bijdrage te leveren aan de beleidsvoorbereiding of -uitvoering, en daarover te studeren, te brainstormen, anderszins te overleggen, nota's te schrijven, etc. Een groot aantal passages bevatten onvoldragen standpunten ter bestudering van de problematiek. Het feit dat documenten, waarin deze onderlinge gedachtewisseling is verwoord, achteraf

zonder meer openbaar kunnen worden gemaakt, zou deze mogelijkheid ernstig uithollen.

**Directoraat-Generaal
Belastingdienst**

In deze in beginsel niet-subjectgerichte documenten worden eveneens constructies besproken die voor ingewijden tot herkenning kunnen leiden, waardoor voor deze gedeelten de fiscale geheimhoudingsplicht van artikel 67 van de Awr van toepassing is.

Ons kenmerk
DGB/2014/6117 U

De overige delen komen eveneens niet voor openbaarmaking in aanmerking om diverse redenen. Openbaarmaking van de passages van proces- en controlestrategische aard dienen achterwege te blijven in verband met de belangen zoals genoemd in artikel 10, tweede lid, onder b en d, van de Wob, te weten de financiële belangen van de Staat en de belangen van controlestrategische aard. Voor een effectieve bestrijding van deze constructies en ter voorbereiding van de mogelijke beroepsprocedures zal openbaarmaking van de proces- en controlestrategie de positie van de Belastingdienst ernstig schaden.

Daarnaast zal veelal sprake zijn van een combinatie van bovengenoemde redenen. Buiten de hierboven bedoelde passages blijft er geen substantiële informatie over die in aanmerking komt voor openbaarmaking, zodat de documenten in zijn geheel niet openbaar worden gemaakt.

De brief ad 8, die een aantal adviseurs heeft gestuurd naar de Belastingdienst voor overleg, betreft een concept naar aanleiding waarvan een gesprek heeft plaatsgevonden. Ondanks dat het een concept betreft komt de inhoud van deze brief voor openbaarmaking in aanmerking. Hierbij zijn de namen van de adviseurs en kantoornamen weggelaten op grond van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals genoemd in artikel 10, tweede lid, onder e, van de Wob. De kantoornamen en kenmerken uit de brief op grond waarvan de kantoornaam kan worden afgeleid zijn enerzijds weggelaten op grond van de herkenbaarheid van bepaalde personen en anderzijds wegens de mogelijkheid van onevenredige benadeling van betrokken partijen, zoals genoemd in artikel 10, tweede lid, onder g, van de Wob. De desbetreffende partijen hebben zich gericht tot de Belastingdienst met het verzoek om een gesprek te voeren over aangelegenheden die hun cliënten aangaan zonder daarmee in de publiciteit te willen treden. Bij de belangenafweging is meegewogen dat het bekend maken van deze partijen geen toegevoegde waarde heeft voor het openbaar maken van de bestuurlijk aangelegenheid. Wel kan bekendmaking mogelijk tot nadeel voor deze partijen leiden. In overleg met deze partijen is besloten om de inhoud van de conceptbrief, die niet tot een definitieve brief heeft geleid, openbaar te maken.

C) Uw vragen 1 tot en met 12

Voor wat betreft uw vragen heb ik hiervoor opgemerkt dat deze niet zijn te karakteriseren als onderdelen van een Wob-verzoek. Zij kunnen in dat kader alleen worden beantwoord als de informatie in documenten is neergelegd.

Naar aanleiding van de door u gestelde vragen in oktober jl., die grotendeels overeenkomen met de onderhavige vragen, heeft er wel een korte telefonische inventarisatie plaatsgevonden om op uw verzoek in te schatten of de door u berekende cijfers globaal overeenkwamen met de gegevens van de Belastingdienst. Dit is destijds de basis geweest voor het antwoord aan u, maar

dat betreft geen inventarisatie op basis waarvan uw vragen op grond van de Wob kunnen worden beantwoord. Het is eerder een verzameling inschattingen dan daadwerkelijke gegevens, waarbij bovendien herkenbare gegevens van belastingplichtigen zijn gebruikt.

**Directoraat-Generaal
Belastingdienst**

Ons kenmerk
DGB/2014/6117 U

Voordat ik per vraag inga op de reden waarom de gegevens niet voorhanden zijn merk ik nog het volgende op. Ik heb hiervoor aangegeven dat een bestuursorgaan niet verplicht is informatie te vergaren of nieuwe documenten op te maken. De Wob verplicht niet tot het maken van query's. Overigens zou vervaardiging van de door u gevraagde antwoorden grotendeels handmatig op basis van dossieronderzoek moeten gebeuren. De Wob bevat geen verplichting om gegevens te vervaardigen die niet in bestaande documenten zijn neergelegd. Ik verwijs u hiervoor naar de uitspraak van de Raad van State van 5 juni 2013 (ECLI:NL:RVS:2013:CA2102). Ik ben daarom van mening dat dit deel van uw verzoek niet valt onder de reikwijdte van de Wob.

Vraag 1

Er is niet bekend hoeveel keer er gebruik is gemaakt van de tijdelijke willekeurige afschrijving. Om dit na te gaan zou er een query moeten worden aangemaakt. Bovendien zou dit geen sluitend antwoord op uw vraag geven, omdat deze informatie afhankelijk is van de juistheid en volledigheid van de aangiften.

Welke totaalbedrag op de willekeurige afschrijving betrekking heeft, blijkt niet uit de aangiften, omdat dit in een verzamelpost met "gewone" afschrijvingen is opgenomen.

Vraag 2 tot en met 7

Aangezien vraag 1 niet is te beantwoorden op basis van aanwezige informatie is de door u gevraagde onderverdeling eveneens niet voorhanden. Voor vraag 7 geldt daarbij nog aanvullend dat het genoten voordeel niet te berekenen is door de samenloop met andere regelingen, omstandigheden en zaken als verliesverrekening.

Vraag 8, 9 en 11.

Voor wat betreft de liquiditeitsimpuls verwijs ik u voor wat betreft de voorcalculatie van de liquiditeitsimpuls en de totale kosten voor de Staat naar de bij onderdeel A genoemde kamerstukken. Een nacalculatie is niet gemaakt. Om de bij de antwoorden op de vragen 1 tot en met 7 genoemde redenen is deze inventarisatie niet voorhanden en eveneens niet op eenvoudige wijze te vervaardigen.

Vraag 10

Er is niet geïnventariseerd waar de schepen zijn gebouwd, aangezien dit voor de toepassing van de regeling niet relevant is. Ik kan deze vraag dan ook niet beantwoorden.

Vraag 12

Gezien het bovenstaande leveren de door u gestelde vragen geen nadere documenten op.

Besluit

Gezien het bovenstaande wijs ik uw verzoek om openbaarmaking voor de in de bijlagen bijgevoegde stukken toe en voor het overige af.

**Directoraat-Generaal
Belastingdienst**

Ons kenmerk
DGB/2014/6117 G

Hoogachtend,
DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN,
namens deze,

Drs. T.W.M. Poolen
lid van het managementteam Belastingdienst

Voor de goede orde wijs ik u erop dat u tegen dit besluit op grond van afdeling 6.2 van de Algemene wet bestuursrecht binnen zes weken na dagtekening daarvan een bezwaarschrift kunt indienen bij de Staatssecretaris van Financiën, kamer KV 2.52, postbus 20201, 2500 EE Den Haag. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar berust.